

memben del teh raziskav predstavlja tudi študije dinamike toka vode, ki na terminalnih izviri izteka iz kamnitih ledenikov.

Tudi tokrat so bila na hidrogeološkem kolokviju predstavljena zanimiva predavanja. Prav tako kot v preteklih letih je vsakemu od predava-

vanj sledila intenzivna razprava, ki je še dodatno osvetlila podane informacije, hkrati s tem pa so se odprla še druga vprašanja, ki odpirajo nove poti raziskav. Čeprav udeležba na teh dogodkih ni slaba, pa na predavanjih pogrešamo hidrogeologe, ki delujejo v praksi.

15. Geotabor

Bela krajina, 11.–16. julij 2011

Klemen ČERNIČ

Ledina 58, SI-8290 Sevnica, e-mail: klemen.cernic@gmail.com

Projekta Geotabor verjetno ni potrebno posebno predstavljati, saj je skozi številna leta postal dobro poznan med študenti kot tudi med geološkimi strokovnjaki. Na kratko ga lahko opišem kot enotedensko druženje študentov v prijetnem vzdušju, ki se vsak dan udeležijo strokovne ekskurzije vodene s strani strokovnjaka, ki območje dobro pozna. Njegov namen je torej sproščeno spoznavanje geoloških značilnosti Slovenije, katere v okviru študijskega programa načeloma praktično niso ali ne morejo biti prikazane.

Tokratni Geotabor, že 15. po vrsti, se je dogajal v Beli Krajini, nastanjeni pa smo bili v tradicionalni belokranjski domačiji – Šokčevem dvoru v Žuničih, za kar se iskreno zahvaljujem Krajinskemu parku Kolpa, ki nam ga je v ta namen odstopil.

Zadnja leta je Geotabor doživljal krizo, saj se ga je udeleževalo čedalje manj študentov, težke gospodarske razmere v Sloveniji pa so poskrbele, da donacije niso bile več tako številne in obilne kot nekoč. To leto je bilo tako prelomno tudi v organizaciji, saj bi v primeru nizke udeležbe na taboru projekt opustili. Na veliko veselje vseh sodelujočih pa je letos Geotabor definitivno uspel v vseh pogledih; udeležilo se ga je kar 25 študentov, od tega dva geografa in en gradbenik, od donatorjev smo dobili toliko sredstev, da smo lahko skupaj z vplačili udeležencev pripravili kvalitetno izvedbo programa, nenazadnje pa sta nam odlično služila tudi vreme in čudovita okolica.

Strokovni del je obsegal štiri ekskurzije s predavanji. Najprej smo se ustavili v nekdanjem premogovniku Kanižarica, kjer nam je **mag. zgodovine Janez Weiss** predstavil zgodbo, ki jo je napisal premogovnik skozi čas. Ljudje, ki so premogovnik odprli in upravljali, tehnike odkopa in odjemalci so namreč informacije, ki dopolnijo geološko znanje o ležišču premoga in njegovih značilnostih. Te nam je zaupal **dr. Miloš Markič** z Geološkega zavoda Slovenije.

Naslednji dan je bil »kraški«, saj smo si s prof. **dr. Francetom Šušteršičem** ogledali najbolj prepoznavne belokranjske kraške pojave – vrtače v Bojancih, suho dolino v Tribučah, Ribniško-Kočevo kraško polje ter kraške izvire in jame. Posebnost je tudi kanjon reke Kolpe in Rajhenavski tektonski jarek. Kot zanimivost lahko omenim, da so bile vrtače pri Bojancih na začetku prejšnjega stoletja opisane kot najbolj tipična lokacija tega kraškega pojava v enem izmed del

o krasu Srbskega strokovnjaka in krasoslovca Jovana Cvijića.

Sledil je stratigrafski dan z **mag. Marijanom Poljakom**, ki je sodeloval pri kartiranju OGK lista Črnomelj. Zapeljali smo se do izdankov vseh kamnin, ki so prisotne v Beli krajini in se podučili o okolju kje so ta nastajale, njihovem razvoju ter položaju ki ga zavzemajo v regionalnem prostoru.

Zadnji terenski dan je vodil **doc. dr. Boštjan Rožič**, ki je domačin in dobro pozna vse geološke posebnosti. Ogledali smo si topli izvir Topličica pri Dragatušu, nahajališče boksita v Hrastu pri Vinici, izvir Krupe, ravnik pri Vrčicah, mitrej in najkrajšo reko v Sloveniji v Otovcu.

Poleg tega smo organizirali tudi spust po Kolpi, pokušino vin v znani vinski kleti Prus, okušali belokranjske dobrote, spoznavali naravne in kulturne posebnosti Krajinskega parka Kolpa, športne igre, kopanje in zaključni piknik. Ves čas Geotabora je bil organiziran avtobusni prevoz na terene z lokalnim avtobusnim prevoznikom, poskrbljeno pa je bilo tudi za obroke hrane. Vsak udeleženec je dobil tudi majico z motivom 15. Geotabora.

Dejavnosti, povezane z Geotaborom pa se s tem niso zaključile. S Krajinskim parkom Kolpa smo sklenili dogovor, da v zameno za njihovo gostoljubje pripravimo informacijske table o krasu in kraških pojavih v KP Kolpa, stratigrafiji Bele Krajine z geološkim stolpcem in geološke delavnice za osnovnošolce. Informacijske table bodo nameščene v novem objektu v Grdunih pri Balkovcih, ki bo v prihodnosti gostil podobne skupine, kot smo bili mi. Dela smo se lotili resno in zavzeto, tako da smo do konca avgusta pripravili ves material, ki bo kmalu širil geološko znanje med obiskovalci krajinskega parka. Pripravili bomo tudi zbornik v obliki knjižice, ki bo služila kot vodič na terenu.

Tako lahko zaključim, da je Geotabor pomemben študentski projekt, ki ni sam sebi namen, ampak poleg pridobljenega znanja da tudi konkretne izdelke (kot so geološki stolpec, informacijske table, delavnice za otroke ...). V preteklosti so udeleženci postavljali geološke stolpce, tokrat pa smo izbrali nov pristop, ki je upošteval želje lokalne skupnosti. To naj bo tudi vodilo za organizatorje in udeležence bodočih geoloških taborov. Pri organizaciji se je smiselno povezati s krajinskimi parki, muzeji, izobraževalnimi ustanovami ali lokalnimi skupnostmi. Upam, da se

bo Geotabor tako spet postavil tja kamor spada, na seznam dogodkov, ki se ga naj bi udeležil vsak študent geologije in bi bila udeležba tako visoka kot včasih!

Zahvalil bi se rad vsem mentorjem, ki se s svojim prostovoljstvom, angažiranostjo in prijaznostjo odzovejo našemu povabilu in nas vodijo po terenu. Prav tako bi se zahvalil vsem, ki so pomagali pri organizaciji 15. Geotabora, predvsem

Roku Brajkoviću, ki je skrbel za stike z lokalno skupnostjo.

Posebno bi se zahvalil tudi vsem donatorjem, ki so omogočili visok nivo izvedbe Geotabora. To so Geološki zavod Slovenije, IRGO, Klub belokranjskih študentov, ŠOU v Ljubljani, Študentski svet Univerze v Ljubljani, Študentski svet NTF, podjetje Vitli Krpan, KMS - Malerič in Občina Semič.

2. Svetovni forum o plazovih – prenos znanosti v prakso

Rim, 3.–7. oktober 2011

Mateja JEMEC AUFLIČ & Magda ČARMAN

Geološki zavod Slovenije, Dimičeva ulica 14, SI-1000 Ljubljana

Drugi svetovni forum o plazovih v Rimu (IIWLF), ki je potekal prvi teden v mesecu oktobru, je bil nadaljevanje prvega, ki se je odvijal leta 2008 v Tokiu. Poudarek prvega foruma je bil na spodbujanju raziskav in izmenjavi izkušenj preko različnih forumov, simpozijev in delavnic, medtem ko se je drugi forum ukvarjal s tematiko »kako znanost prenesti v prakso«. Posebno pozornost so udeleženci foruma namenili dejanskim izvajanjem raziskav, s pomočjo različnih tehnologij in aplikacij ter postopkov, pri katerih se neposredno vključuje raziskovalce, zasebna podjetja, interesne skupine kot tudi politike in nosilce odločanja.

Organizatorji foruma so bili japonski strokovnjaki na čelu s Kyoji Sassom, ki so bili tudi glavni pobudniki o nastanku tega foruma o plazovih. Bili so tudi pobudniki za nastanek združenja IPL (International Programme on Landslides) in ICL (International Consortium on Landslides). Forumu se je udeležilo več sto raziskovalcev iz različnih držav in če sodimo po številu prijav povzetkov se približamo številki 700. Tudi iz Slovenije je bilo 7 udeležencev predstavnikov različnih institucij, ki se ukvarjajo s preventivo, zaščito in sanacijo naravnih nesreč.

Vsebinsko je bil forum razdeljen na 29 sekcij, skupna točka vseh pa so bili plazovi. Po številu predavateljev in prispevkov je bil največji poudarek tokratnega foruma na terenskem delu, kartiranju in zajemanju plazov z različnimi metodami. V ospredju so metode zajemanja ali identifikacije plazov z različnimi tehnikami daljinskega zaznavanja, ki omogočajo relativno hitro določanje plazovitih območij na širših območjih. Dobro določena baza plazov predstavlja osnovo za izdelavo modelov verjetnosti njihovega pojavljanja in tveganj za prebivalce. Iz vidika zgodnjega opozarjanja na nevarnost pred plazovi so bile prikazane nove in izpopolnjene tehnike, ki temeljijo na zveznem monitoringu spremljanja že tudi manjših premikov. Tu so bili v ospredju francoski, švicarski, angleški ter japonski strokovnjaki s svojimi novimi instrumenti (Lidar, geofizikalni monitoring, GPS, seizmični dilato-

metri, mikrotremorji, prenosni radarji). Na področju geomehanike so bile predstavljene raziskave s simulacijami različnih porušitev, do katerih pride ob povečanih padavinah, medzrnskem trenju, pornem tlaku... V dobro opremljenih laboratorijih na ta način poskušajo simulirati naravne pogoje.

V sklopu vsakodnevnih predstavitev so posamezni govorniki, po navadi ugledni znanstveniki, v polurnih predstavitev nagovorili občinstvo in vodili diskusije.

Forum je bil v celoti, dobro pripravljen, saj so kljub velikemu številu udeležencev vsa predavanja potekala po točnem urniku in so le redka odpadla. Morda zmotijo le dejstvo, da so nekatera predavanja z obetajočim naslovom in povzetkom pustila poslušalca ravnodušnega, hkrati pa malce jeznega, ker je v drugi sekciji morda zamudil neko drugo, boljše predavanje. V času foruma je izšel tudi zbornik povzetkov, ki je poleg ostalih informacij z drugega svetovnega foruma dostopen na spletnem naslovu: <http://www.wlf2.org/>. Naslednji forum bo čez štiri leta v Pekingu.

V času foruma so potekala številna vzporedna dogajanja. Eno od njih je bilo tudi srečanje predstavnikov članov, včlanjenih v ICL – International Consortium of Landslides. ICL je mednarodna, nevladna, neprofitna znanstvena organizacija, ki je bila ustanovljena v Kyotu leta 2002 in deluje kot partner v številnih mednarodnih in nacionalnih projektih. Podpirajo jo številne svetovne organizacije kot so UNESCO, FAO, WMO – Svetovna meteorološka organizacija, UN/ISDR – Mednarodna strategija združenih narodov za zmanjšanje nesreč ter druge. Ustanovljena je bila z namenom promoviranja raziskovanja plazov v korist skupnosti in okolja, vključevanjem in združevanjem geoznanosti ter tehnologij za zmanjševanje nevarnosti pred plazovi ter za koordiniranje mednarodnih raziskav na področju ogroženosti pred plazovi ali za potrebe sanacij. **Geološki zavod Slovenije** je postal pridružen član ICL v začetku leta 2011 in na srečanju v Rimu smo poleg ostalih desetih na novo včlanjenih držav prejeli plaketo o članstvu.